

3. Постмодернізм // Енциклопедія літературних напрямів і течій. URL: printout.php. (дата звернення: 15.04.2023).
4. Нич Р. Пародія і пастиш: 3 історії художніх понять у літературній свідомості ХХ століття // Світ тексту: Постструктуралізм і літературознавство / Пер. з польськ. Олена Галета. - Львів: Літопис, 2007. 305 с.
5. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод., допов. та CD) / уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2009. 1736 с.

Шиш Ю.Ю.

група 2-PR

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Чемерис І. М.

ВПЛИВ ТВОРЧОСТІ АГАТИ КРІСТІ НА РОЗВИТОК АНГЛІЙСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Англійська література здавна славиться багатьма талановитими діячами, які зробили вагомий внесок у розвиток письменництва. Літературна спадщина Англії багата на шедеври, які відтворені у різноманітних жанрах. Зокрема, популярним жанром, який без перебільшення захопив увагу людей у всьому світі, є детективний роман. Однією із найвідоміших представниць, котрі працювали у цьому жанрі, була видатна англійська письменниця – Агата Крісті.

Агата Мері Кларисса Міллер народилася 15 вересня 1890 року в англійському місті Торкі, у графстві Девон [1]. Завдяки тому, що дівчинка виховувалася у досить заможній на той час родині, вона здобула якісну освіту вдома. Вихованням Агати переважно займалася її мати, адже батько рано помер. Саме мама привила їй велику любов до музики. У цій сфері Агата досягла великих успіхів, але надалі її переслідувала боязнь сцени. Через це вона змушена була закінчити заняття з музики.

У роки Першої світової війни дівчина працювала медсестрою, допомагаючи лікарям у госпіталі. Вона вважала, що ця професія найкорисніша, бо приносить багато користі людству. Пізніше Агата Крісті почала працювати фармацевтом [2]. Саме на цій посаді вона здобула багато корисних знань, які стали їй у нагоді під час написання творів. У більшості сюжетів йшлося про те, що злочин був скоєний саме через отруєння.

Перший період творчості співпав з періодом одруження. У 1914 році жінка вийшла заміж за полковника Арчибальда Крісті. Незабаром у подружжя народилася донечка, яку, за бажанням Агати, назвали Розалінда. [3]. У цей період Агата здійснює перші проби пера. За припущеннями, вона заклалася зі своєю сестрою, котра на той час уже публікувалася як літераторка, що зможе написати щось гідне для опублікування. І саме цей факт став поштовхом до того, що у 1920 році побачив світ перший роман під назвою «Таємнича пригода в Стайлзі» [4]. Над цим твором жінка працювала дуже ретельно, кілька разів його переписуючи. Однак, саме цей роман поклав початок блискучої кар'єри письменниці.

Крісті писала дуже багато, писала там, де доводилося: на кухні, у ванній чи перед сном. Слава прийшла до неї 1926 року. Так сталося через те, що її твори активно публікували у журналах, які на той час були на піку своєї популярності [2]. Найулюбленішою героїнею самої письменниці стала Міс Марпл, тому що вона була схожа на її бабусю. Агаті була близькою саме така «традиція англійська леді». Часто авторка лишала автобіографічні елементи у сюжетах.

На вершині своєї популярності у житті Агати Крісті сталося 2 найбільші потрясіння: розлучення з чоловіком та смерть матері. На фоні стресу сталося дещо дивне: Агата зникла на 11 днів. Виявилось, вона відпочивала під чужим ім'ям [4].

1930 року Агата Крісті вдруге вийшла заміж за археолога Мака Маллоуена. У неї знову з'явилося бажання творити. Детективні романи здобували неабиякий успіх, а 1958 року Агата Крісті очолила Детективний клуб [3].

Творчість письменниці умовно можна поділити на кілька етапів. Перший, як уже зазначалося раніше, припадає на 1920-і роки. Романи цього періоду мають досить складний і заплутаний сюжет. Авторка використовує прийоми гри та діалогу з читачем. Вона так майстерно приховує злочини, що до останньої сторінки неможливо здогадатися, хто вчинив злочин.

Другий етап припадає на 1930-і роки. Тут концепція творів кардинально відрізняється. У таких романах, як: «Карти на столі», «Смерть на Нілі», «Десять негрятят» – письменниця відразу натякає, хто може бути потенційним злочинцем. Загалом Агата Крісті писала за такою схемою: розгорнута фабула, тонкість та виразні персонажі.

До найкращих її романів належать: «Вбивство в Східному експресі», «Багдадська зустріч», «Що бачила місіс Макгіллікадді», «Нічна темрява», «Вечір на Хеллоуїн», «Брами долі».

Безумовно, найвідомішим твором є «Вбивство у Східному експресі». Для цього роману Агата створила видуманого персонажа детектива Пуаро. Він став головним персонажем для серії книжок. За сюжетом події у цьому детективі розвиваються у потягу, де скоїли вбивство. Цей роман встановив стандарт детективного жанру, і Агата Крісті продовжувала досліджувати цю тему в багатьох своїх наступних романах.

Однак, вона також була відома своєю здатністю створювати персонажів, які були унікальні та незабутні. Наприклад, персонаж Міс Марпл став популярним не менше, ніж Еркюль Пуаро. Цей персонаж відображав здатність Агати Крісті до створення сильних жіночих героїнь, що було важливим досягненням для літератури того часу.

Авторка запропонувала нові ідеї та підходи до письма детективних романів, які стали дуже популярними серед читачів. Вона була відома своїм унікальним стилем написання, де кожна деталь пов'язана з іншими. Це дозволяє читачам занурюватися в сюжет і розв'язувати загадки самостійно.

Слід зауважити, що вона стала однією з перших письменників, котрі застосовували психологічний підхід у детективному жанрі, розкриваючи при цьому внутрішній світ персонажів. Твори Агати Крісті дали поштовх до розвитку детективного жанру і стали прикладом для багатьох інших письменників, які продовжують писати детективні романи по цей день. Її внесок у світову літературу був величезним і він продовжує бути актуальним і цікавим для читачів по всьому світу. У 1956 році Крісті була нагороджена орденом Британської імперії II ступеня [6].

Померла Агата Крісті 12 січня 1976 року, похована в селі Чолсі. Її називають «королевою детективів». Детективи Агати – це не тільки високий рівень мистецтва, а й приклад майстерності для багатьох інших письменників. Вона зробила величезний внесок у розвиток англійської літератури, що й відобразилося в популярності її творів, які продовжують чарувати читачів усіх віків і національностей.

REFERENCES

1. [Amy Tikkanen](https://www.britannica.com/biography/Agatha-Christie), Agatha Christie British author. URL: <https://www.britannica.com/biography/Agatha-Christie> (дата звернення: 06.04.2023)

2. Агата Крісті біографія письменниці, фото і її твори. TopInfoWeb: website <https://topinfoweb.com/71483561-biografiya-agata-kristil-910#menu-2> (дата звернення: 06.04.2023)
3. Гнатюк, Агата Крісті біографія. URL: <https://dovidka.biz.ua/agata-kristi-biografiya/> (дата звернення: 06.04.2023)
4. Агата Крісті – королева детективу. Миська спеціалізована молодіжна бібліотека: веб-сайт. URL: <https://msmb.org.ua/bibliioresursi/bibliografiya/osobistosti/agata-kristi-koroleva-detektivu/> (дата звернення: 07.04.2023)
5. Queen of Crime: Agatha's influence. The History Press: website. URL: <https://www.thehistorypress.co.uk/articles/queen-of-crime-agatha-s-influence/> (дата звернення: 07.04.2023)
6. Агата Крісті. Альманах визначних подій: веб-сайт. URL: <https://calendate.com.ua/person/170> (дата звернення: 09.04.2023)

Shcherbukha R.H.

group 1-A 81

Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy
Research adviser - Doctor of Pedagogy, Professor Vovk O. I.

BASIC CONCEPTIONS OF SECOND LANGUAGE ACQUISITION

This study elucidates basic conceptions of second language acquisition (hereinafter SLA) in their essence. The process of acquiring proficiency in a language is known as acquisition. Language acquisition falls into two broad categories: first language acquisition and SLA. On the other hand, SLA implies awareness in L1 and refers to the process through which an individual learns essential elements of L2 (specifically, phonological qualities, grammatical frameworks, and vocabulary units). Therefore, a concise overview of the major theories pertaining to the process of SLA is needed.

Notably, *the Behaviorist theory*, established by B. Skinner in the mid-1940s, posits that the consistency of reinforcement and the quality and quantity of language input plays a crucial role in shaping the language behavior of learners [9]. However, this theory was criticized by N. Chomsky, who argued that language learning cannot be solely explained by repetitive exposure to language stimuli.

More importantly, Chomsky's introduction of *the Universal Hypothesis* in 1965 marked a shift from Behaviorism to *Nativism* as a theoretical framework for understanding SLA [1]. Chomsky proposed the concept of *the Language Acquisition Device* (LAD), an innate mechanism in the human mind that initiates, regulates, and facilitates the language learning process. He also proposed the notion of *Universal Grammar* (UG), which posits that language acquisition capacity is inherent in humans from birth [1]. UG suggests that each individual is equipped with the LAD, which governs the early stages of language development. However, critics of UG argue that it views the learner as a language processor rather than a social being. Furthermore, according to the Universal Hypothesis, there may be a critical period during which the LAD and UG operate optimally, resulting in the most effective SLA. This idea was extended by E. Lenneberg in his *Critical Period Hypothesis* in 1967 [6]. Nevertheless, critics of this hypothesis argue that there is insufficient evidence to support the notion that the brain remains